

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา :
ศึกษาศรณีโครงการร่วมโพธิ์ วัดอุโมงค์ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายวินัย ศรีเรือง

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.อรรรณพ พงษ์วาท	ประธานกรรมการ
อาจารย์อ่องอาจ โฆษุณหนันท์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์สมโชค อ่องสกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา : ศึกษา
กรณีโครงการร่วมโพธิ์ วัดอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อ
ศึกษาแนวคิด ความเป็นมา พัฒนาและการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสทาง
การศึกษาของโครงการร่วมโพธิ์ (2) เพื่อศึกษากระบวนการและวิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อย
โอกาส (3) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารโครงการร่วมโพธิ์ โดยได้รับความ
อนุเคราะห์จากพระสัมพันธ์ พุทธวิริโย พระผู้ก่อตั้งและดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานของ
โครงการฯ ตลอดจนเด็กนักเรียนทุกคนที่อาศัยอยู่ ณ บริเวณโครงการฯ ในด้านข้อมูลและ
คำอธิบายต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ข้อค้นพบหลัก ๆ ของการศึกษาครั้งนี้ก็คือ โครงการฯ เอง มิได้เป็นโรงเรียนที่ทำการ
จัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษาที่อาศัยอยู่ ณ ที่ทำการของโครงการฯ และพระผู้
ก่อตั้งและดูแลรับผิดชอบก็ไม่ได้เป็นผู้บริหารโรงเรียนในความหมายที่เรารู้จัก ตลอดจนไม่ได้
เป็นครูผู้สอนแบบครูในชั้นเรียนของโรงเรียนที่เป็นทางการทั่ว ๆ ไป แต่ตัวของพระผู้ก่อตั้งฯ เป็น
เสมือนผู้บริหารโรงเรียนนอกกรอบแบบที่ทำหน้าที่คล้าย ๆ กับผู้บริหารโรงเรียนโดยทั่วไป ไม่ว่าจะใน
เรื่องของการวางแผน การจัดหาทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ ฯลฯ เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่าย
ในการดูแลอาคารสถานที่ของโครงการฯ เลี้ยงดูเด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ ณ บริเวณโครงการฯ และ
สนับสนุนเด็ก ๆ เหล่านั้นให้สามารถเดินทางไปเล่าเรียนตามโรงเรียน สถานศึกษาต่าง ๆ ที่อยู่
ใกล้ ๆ กับโครงการฯ และที่อยู่ในตัวเมือง

แต่เมื่อเด็กเหล่านั้นกลับมาจากโรงเรียนหรืออยู่ภายในบริเวณโครงการฯ และในช่วงวันหยุด พระผู้ก่อตั้งฯ ก็จะทำหน้าที่อบรมสั่งสอนเด็ก ๆ เหล่านั้นทั้งทางโลกและทางธรรม ตลอดจนถึงต้อนรับผู้มาเยี่ยมชมโครงการฯ อยู่ตลอดเวลา หรืออีกนัยหนึ่ง เป็นทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนในเวลาเดียวกัน แต่เป็นผู้บริหารและครูนอกรูปแบบ ที่มีและใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหารจัดการและสอนแบบที่ผู้บริหารการศึกษาและครูโดยทั่วไปมีและใช้นั่นเอง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title Educational Provision for Educationally Deprived
Children : A Case of Rom Bhodhi Project, U-Mong
Temple, Muang Chiang Mai District

Author Mr. Vinai Sriruang.

M.Ed. Educational Administration

Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. Annop Pongwat Chairman

Lect. Ong-Ard Kosashunhanan Member

Assoc. Prof. Somchot Ongsakul Member

Abstract

This study attempted to examine a nongovernment project designed to help disadvantaged children get school education and, hopefully, a bright and decent future. The project was Rom Bhodi Project at U-Mong Temple, Muang Chiang Mai District. It also examined the life and work of one Buddhist monk, Phra Sampan Buddhaviriyo, who has been devoting his whole life to Project operations and those children under his care.

Actually, Rom Bhodi was not a school and Phra Sampan not a teacher nor a principal we are familiar with. However, through his ingenious administrative, managerial and personal abilities and skills, he had made it possible during the past two decades or so for hundreds of disadvantaged children, hill and lowland, to have received decent education in regular public education institutions in Chiang Mai Province. Furthermore, through his informal and nonformal teaching and administering at the Project compound, those disadvantaged children had been taught many moral lessons and instilled with exemplary models and behavior that would help them become good and decent adults in the future.